

CUPRINS

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

Secțiunea I

Dreptul constituțional-disciplină didactică 15

Secțiunea a II-a

Obiectul de cercetare al disciplinei drept constituțional 17

Secțiunea a III-a

Dreptul constituțional-ramură a dreptului public. 17

Secțiunea a IV-a

Izvoarele dreptului constituțional 19

4.1. Constituția 21

4.2. Legea 21

4.3. Regulamentele parlamentare 22

4.4. Ordonanțele Guvernului..... 22

4.5. Tratatetele internaționale 24

CAPITOLUL II

TEORIA CONSTITUȚIEI

Secțiunea I

Constituționalismul 25

Secțiunea II

Noțiunea de constituție..... 26

Secțiunea III

Apariția constituției..... 27

3.1. Constituția cutumiară..... 28

3.2. Constituția scrisă..... 29

Secțiunea IV

Regimul juridic al constituției..... 30

4.1. Adoptarea constituției 30

4.1.1. Inițiativa adoptării constituției..... 30

4.1.2. Autoritatea competentă să adopte constituția 30

4.1.3. Moduri de adoptare a constituției..... 31

4.2. Modificarea constituției..... 33

4.3. Revizuirea Constituției României 34

4.4. Suspendarea și abrogarea constituției 36

Secțiunea V

Conținutul normativ al constituției 36

Secțiunea VI

Supremația Constituției 37

Secțiunea VII

Controlul constituționalității legilor 38

7.1. Istoric..... 38

7.2. Noțiunea de control al constituționalității legilor 40

7.3. Obiectul controlului constituționalității legilor 40

7.4. Forme de control al constituționalității legilor	41
Secțiunea VIII	
Dezvoltarea constituțională a României	43
8.1. Dezvoltarea constituțională până la apariția primei constituții a României	43
8.1.1. Constituția Principelui fanariot Constantin Mavrocordat din 1741.....	43
8.1.2. Supplex Libellus Valachorum din 1791	43
8.1.3. Constituția Cărvunarilor (1822)	44
8.1.4. Regulamentele organice	46
8.1.5. Proclamația de la Islaz.....	46
8.1.6. Convenția de la Paris din 1858.....	47
8.2. Statutul Dezvoltător al Convenției de la Paris	47
8.3. Constituția română din 1866	50
8.4. Constituția României din 29 martie 1923	52
8.5. Constituția României din 28 februarie 1938	54
8.6. Dezvoltarea constituțională a României în perioada 1944 până la adoptarea Constituției din 1948	55
8.6.1. Înaltul Decret Regal nr. 1626/ 31.08.1944 pentru Fixarea drepturilor românilor în cadrele Constituțiunii din 1866 și cu modificările Constituțiunii din 29 martie 1923.....	55
8.6.2. Decretul nr. 1849 din 11 octombrie 1944 pentru adăugirea de alineat nou la finele art. IV din Înaltul decret regal nr. 1626 din 31 august 1944	56
8.6.3. Legea nr. 86 din 7 februarie 1945 pentru Statutul Naționalităților Minoritare.....	56
8.6.4. Legea nr. 187 din 23 martie 1945 pentru înfăptuirea reformei agrare	57
8.6.5. Decretul nr. 2218 din 15 iulie 1946 privind exercitarea puterii legislative.....	57
8.6.6. Legea nr. 363 din 30 decembrie 1947 pentru constituirea Statului Român în Republica Populară Română.....	58
8.7. Dezvoltarea constituțională a României din anul 1948 până la 22 decembrie 1989	59
8.7.1. Constituția din 13 aprilie 1948.....	59
8.7.2. Constituția din 24 septembrie 1952	61
8.7.3. Constituția din 21 august 1965	61
8.8. Regimul constituțional din România stabilit după 22 decembrie 1989.....	62
8.8.1. Decret-lege nr. 2 din 27 decembrie 1989 privind constituirea, organizarea și funcționarea Consiliului Frontului Salvării Naționale și a consiliilor teritoriale ale Frontului Salvării Naționale	63
8.8.2. Decret-lege nr. 8 din 31 decembrie 1989 privind înregistrarea și funcționarea partidelor politice și a organizațiilor obștești în România.....	64
8.8.3. Decret-lege nr. 81 din 9 februarie 1990 privind Consiliul Provizoriu de Uniune Națională	64

8.8.4. Decretul-lege nr. 92 din 14 martie 1990 privind alegerea Parlamentului și a Președintelui României.....	65
8.9. Constituția României din 8 decembrie 1991	65
8.9.1. Explicații generale privind elaborarea Constituției	65
8.9.2. Revizuirea Constituției României în 2003.....	67

CAPITOLUL III

CETĂȚENIA ROMÂNĂ

Secțiunea I

Noțiunea de cetățenie.....	70
----------------------------	----

Secțiunea II

Principiile cetățeniei române.....	72
------------------------------------	----

Secțiunea III

Drepturile, libertățile și îndatoririle specifice cetățenilor români	73
3.1. Drepturi și libertăți care pot fi exercitate doar de cetățenii români	73
3.2. Obligațiile exclusive ale cetățenilor români	73

Secțiunea IV

Modurile de dobândire a cetățeniei române.....	74
4.1. Dobândirea cetățeniei române prin naștere	74
4.2. Dobândirea cetățeniei române prin adopție.....	75
4.3. Acordarea cetățeniei române la cerere	76
4.4. Redobândirea cetățeniei române	78

Secțiunea V

Procedura acordării cetățeniei române	79
---	----

Secțiunea VI

Pierderea cetățeniei române	82
6.1. Retragerea cetățeniei române	82
6.2. Aprobarea renunțării la cetățenia română	82
6.3. Alte cazuri de pierdere a cetățeniei române	83
6.3.1. Pierderea cetățeniei române prin adopție	83
6.3.2. Pierderea cetățeniei române prin stabilirea filiației	83

Secțiunea VII

Procedura retragerii cetățeniei române și aprobării renunțării la cetățenia română	84
7.1. Procedura retragerii cetățeniei române	84
7.2. Procedura aprobării renunțării la cetățenia română.....	85

Secțiunea VIII

Alte reglementări referitoare la cetățenia română	85
8.1. Dovada cetățeniei române.....	85
8.2. Cetățenia de onoare	86

Secțiunea IX

Autoritatea Națională pentru Cetățenie	86
--	----

CAPITOLUL IV

DREPTURILE, LIBERTĂȚILE ȘI ÎNDATORIRILE FUNDAMENTALE

Secțiunea I

Noțiunea de drepturi și îndatoriri fundamentale.....	88
1.1. Scurt istoric.....	88
1.2. Noțiunea de drepturi fundamentale	90
1.3. Noțiunea de îndatoriri fundamentale	91
1.4. Clasificarea drepturilor și libertăților fundamentale.....	91

Secțiunea a II-a

Principiile constituționale ale drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale ale cetățenilor	93
2.1. Universalitatea drepturilor, libertăților și îndatoririlor fundamentale	93
2.2. Neretroactivitatea legii	93
2.3. Egalitatea în drepturi a cetățenilor	94
2.4. Funcțiile și demnitățile publice pot fi ocupate de persoanele care au cetățenia română și domiciliul în țară	96
2.5. Protecția cetățenilor români în străinătate și obligațiile lor	97
2.6. Cetățenii străini și apatrizii se bucură în România de protecție juridică	98
2.7. Cetățenii români nu pot fi extrădați sau expulzați din România	99
2.8. Prioritatea reglementărilor internaționale	101
2.9. Accesul liber la justiție	101
2.10. Caracterul de excepție al restrângerii exercițiului unor drepturi sau libertăți	103

Secțiunea a III-a

Inviolabilitățile	104
3.1. Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică	104
3.2. Libertatea individuală	106
3.3. Dreptul la apărare	108
3.4. Dreptul la liberă circulație	109
3.5. Dreptul la ocrotirea vieții intime, familiale și private	110
3.6. Inviolabilitatea domiciliului	113

Secțiunea a IV-a

Drepturile și libertățile social-economice și culturale	115
4.1. Dreptul la învățătură	115
4.2. Accesul la cultură	116
4.3. Dreptul la ocrotirea sănătății	117
4.4. Dreptul la un mediu sănătos	118
4.5. Dreptul la muncă și la protecția socială a muncii	119
4.6. Dreptul la grevă	120
4.7. Dreptul de proprietate privată	121
4.8. Dreptul la moștenire	123
4.9. Libertatea economică	124
4.10. Dreptul la un nivel de trai decent	124
4.11. Dreptul la căsătorie	126
4.12. Dreptul copiilor și tinerilor la protecție și asistență	127
4.13. Dreptul persoanelor cu handicap la protecție specială	127

Secțiunea a V-a

Drepturile exclusiv politice	128
5.1. Dreptul de vot	129
5.1.1. Universalitatea votului	129
5.1.2. Egalitatea votului	130
5.1.3. Votul direct	130
5.1.4. Secretul votului	131
5.1.5. Votul liber exprimat	131
5.2. Dreptul de a fi ales	131
5.3. Dreptul de a fi ales în Parlamentul European	132

Secțiunea a VI-a	
Drepturile și libertățile social-politice	133
6.1. Secretul corespondenței	133
6.2. Libertatea conștiinței	134
6.3. Libertatea de exprimare.....	136
6.4. Dreptul la informație	138
6.5. Libertatea întrunirilor.....	139
6.6. Dreptul de asociere	140
Secțiunea a VII-a	
Drepturile garanții	142
7.1. Dreptul de petiționare.....	142
7.2. Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publică.....	143
Secțiunea a VIII-a	
Îndatoririle fundamentale	144
8.1. Îndatorirea de fidelitate față de țară.....	144
8.2. Îndatorirea de apărare a țării	144
8.3. Îndatorirea de a contribui la cheltuielile publice.....	145
8.4. Îndatorirea de exercitare cu bună-credință a drepturilor și libertăților constituționale	145
CAPITOLUL V	
AVOCATUL POPORULUI – GARANȚIE DE ORDIN CONSTITUȚIONAL PENTRU RESPECTAREA DREPTURILOR ȘI LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE	
Secțiunea I-a	
Considerații generale	146
Secțiunea a II-a	
Rolul și numirea Avocatului Poporului	147
2.1. Rolul Avocatului Poporului.....	147
2.2. Numirea Avocatului Poporului	147
Secțiunea a III-a	
Incompatibilități și imunități	149
Secțiunea a IV-a	
Obligația de a prezenta rapoarte Parlamentului.....	150
Secțiunea a V-a	
Atribuțiile Avocatului Poporului	150
5.1. Activitatea în domeniul apărării, protecției și promovării drepturilor copilului	152
5.2. Activitatea în domeniul privind prevenirea torturii în locurile de detenție	153
Secțiunea a VI-a	
Adjuncții Avocatului Poporului.....	154
Secțiunea a VII-a	
Procedura de soluționare a petițiilor	155
CAPITOLUL VI	
TEORIA STATULUI	
Secțiunea I-a	
Noțiunea de stat	158
Secțiunea a II-a	
Funcțiile statului	159

Secțiunea a III-a	
Principiul separației puterilor în stat.....	159
3.1. Considerații generale.....	159
3.2. Consacrarea principiului separației puterilor în stat în Constituția României.....	161
Secțiunea a IV-a	
Elementele statului	162
4.1. Populația	162
4.2. Teritoriul.....	162
4.3. Suveranitatea	164
Secțiunea a V-a	
Exercitarea suveranității.....	165
5.1. Scrutinul	165
5.1.1. Sistemul majoritar.....	165
5.1.2. Sistemul reprezentării proporționale.....	166
5.1.3. Sistemul electoral mixt.....	166
5.1.4. Numărul de tururi de scrutin	166
5.2. Referendumul	167
5.2.1. Referendumul privind revizuirea Constituției	168
5.2.2. Referendumul privind demiterea Președintelui României.....	169
5.2.3. Referendumul cu privire la probleme de interes național.....	169
5.2.4. Referendumul local.....	169
Secțiunea a VI-a	
Forma de guvernământ.....	170
6.1. Monarhia.....	170
6.2. Republica	170
Secțiunea a VII-a	
Regimuri politice.....	171
7.1. Regim prezidențial.....	171
7.2. Regim semiprezidențial.....	171
7.3. Regim parlamentar.....	172
7.4. Regim directorial.....	173
Secțiunea a VIII-a	
Evoluția formei de guvernământ în România de la formarea statului unitar (1859).....	173
Secțiunea a IX-a	
Structura de stat.....	173
9.1. Formele structurii de stat.....	174
9.1.1. Statul unitar (simplu)	174
9.1.2. Statul federal (compus).....	174
9.2. Asociațiile de state.....	175
9.2.1. Uniunea personală	175
9.2.2. Uniunea reală.....	175
9.2.3. Confederația de state	175
Secțiunea a X-a	
Organizarea administrativă a teritoriului României.....	176
10.1. Scurt istoric	176
10.2. Unitățile administrativ-teritoriale din România.....	177
10.2.1. Comuna.....	177
10.2.2. Orașul	177

10.2.3. Județul.....	178
Secțiunea a XI-a	
Caracterele statului român.....	178
11.1. România – stat național.....	179
11.2. România – stat suveran și independent.....	179
11.3. România – stat unitar și indivizibil.....	179
11.4. România – stat de drept, democratic și social.....	180
CAPITOLUL VII	
PARTIDELE POLITICE	
Secțiunea I-a	
Considerații generale.....	182
Secțiunea a II-a	
Clasificarea partidelor politice.....	183
Secțiunea a III-a	
Sisteme de partide politice.....	185
Secțiunea a IV-a	
Partidele politice în România.....	187
4.1. Scurt istoric.....	187
4.2. Reglementare.....	188
4.2.1. Constituția.....	188
4.2.2. Legea nr. 14/2003 a partidelor politice.....	189
4.3. Înregistrarea partidelor politice.....	189
4.4. Membrii partidelor politice.....	190
4.5. Organizarea partidelor politice.....	191
4.6. Asocierea partidelor politice.....	192
4.7. Încetarea activității partidelor politice.....	193
4.8. Finanțarea partidelor politice.....	193
CAPITOLUL VIII	
PARLAMENTUL	
Secțiunea I-a	
Considerații generale.....	196
Secțiunea a II-a	
Organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Parlamentul României.....	197
2.1. Stabilirea datei alegerilor.....	197
2.2. Circumscripțiile electorale.....	197
2.3. Organisme electorale.....	198
2.3.1. Autoritatea Electorală Permanentă.....	198
2.3.2. Biroul Electoral Central.....	201
2.3.3. Biroul electoral de circumscripție.....	203
2.3.4. Birourile electorale ale secțiilor de votare.....	204
2.4. Secțiile de votare.....	206
2.5. Registrul electoral și listele electorale.....	207
2.5.1. Registrul electoral.....	207
2.5.2. Listele electorale.....	208
2.6. Candidaturile.....	209
2.7. Buletinele de vot și ștampilele de vot.....	210
2.8. Campania electorală.....	211
2.9. Votarea.....	212

2.10. Numărarea voturilor și constatarea rezultatelor	214
Secțiunea a III-a	
Funcțiile Parlamentului	217
3.1. Funcția legislativă a Parlamentului.....	217
3.2. Stabilirea direcțiilor principale ale activității social-economice, culturale, statale și juridice.....	218
3.3. Alegerea, formarea, avizarea formării, numirea sau revocarea unor autorități statale	218
3.4. Controlul parlamentar	219
3.4.1. Controlul exercitat prin mesaje, rapoarte, programe.....	219
3.4.2. Controlul exercitat prin comisiile parlamentare	220
3.4.3. Controlul exercitat prin întrebări și interpelări	220
3.4.4. Dreptul deputaților și senatorilor de a cere și obține informațiile necesare	221
3.4.5. Controlul exercitat prin rezolvarea petițiilor cetățenilor	222
3.5. Conducerea în politica externă	222
Secțiunea a IV-a	
Structura Parlamentului.....	223
Secțiunea a V-a	
Organizarea internă a Parlamentului României.....	223
5.1. Validarea mandatelor de deputat și senator	224
5.2. Grupurile parlamentare	225
5.2.1. Grupurile parlamentare ale Camerei Deputaților	226
5.2.2. Grupurile parlamentare ale Senatului.....	227
5.3. Birourile permanente.....	228
5.4. Comisiile parlamentare	231
5.4.1. Comisiile permanente.....	231
5.4.2. Comisiile speciale	233
5.4.3. Comisiile de anchetă.....	234
5.4.4. Comisia de mediere	235
Secțiunea a VI-a	
Funcționarea parlamentului.....	235
6.1. Mandatul sau legislatura.....	235
6.2. Sesiunea.....	236
6.3. Ședințele.....	237
6.4. Procedura de vot	238
Secțiunea a VII-a	
Deputații și senatorii.....	240
7.1. Statutul deputaților și senatorilor	240
7.2. Drepturile și obligațiile deputaților și senatorilor	241
7.3. Incompatibilități și imunități	242
7.3.1. Incompatibilități.....	242
7.3.2. Imunitatea parlamentară	243
7.6. Răspunderea disciplinară a deputaților și senatorilor.....	245
Secțiunea a VIII-a	
Actele Parlamentului.....	246
8.1. Legea, ca act juridic al Parlamentului.....	246
8.2. Procedura legislativă obișnuită	248
8.2.1. Inițiativa legislativă	248
8.2.2. Sesizarea Camerei competente.....	248

8.2.3. Examinarea și avizarea de către comisiile permanente	252
8.2.4. Includerea proiectului de lege sau a propunerii legislative pe ordinea de zi a ședinței Camerei Parlamentului.....	252
8.2.5. Dezbaterea în plenul Camerelor Parlamentului	252
8.2.6. Votarea proiectului de lege sau a propunerii legislative.....	253
8.2.7. Semnarea legii de președintele Camerei.....	254
8.2.8. Promulgarea legii. Publicarea în Monitorul Oficial.....	254
8.3. Regulamentele parlamentare	255
8.4. Hotărârile Parlamentului.....	255
8.5. Motiunile	256

CAPITOLUL IX

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

Secțiunea I-a

Desemnarea Președintelui României.....	258
--	-----

Secțiunea a II-a

Mandatului Președintelui României	259
2.1. Vacanța funcției de Președinte al României	260
2.2. Interimatul funcției de Președinte al României.....	260

Secțiunea a III-a

Funcțiile Președintelui României	260
3.1. Funcția de reprezentare a statului	261
3.2. Funcția de garant al independenței naționale, al unității și al integrității teritoriale a țării.....	262
3.3. Funcția de a veghea la respectarea Constituției și la buna funcționare a autorităților publice	263

Secțiunea a IV-a

Atribuțiile Președintelui României.....	264
4.1. Atribuții în raporturile cu Parlamentul	264
4.1.1. Atribuții privind legiferarea.....	264
4.1.2. Adresarea de mesaje Parlamentului	265
4.1.3. Convocarea și dizolvarea Parlamentului.....	266
4.2. Atribuțiile în raporturile cu justiția.....	267
4.2.1. Numirea judecătorilor și procurorilor	267
4.2.2. Acordarea grațierii individuale	267
4.2.3. Participarea la ședințele Consiliului Superior al Magistraturii	268
4.3. Atribuții în raporturile cu Curtea Constituțională.....	268
4.4. Atribuții ca șef al executivului	269
4.4.1. Atribuții în raporturile cu Guvernul	269
4.4.2. Atribuții în raporturile cu alte autorități ale administrației publice	271
4.5. Atribuții în raporturile cu poporul	271
4.6. Atribuții în domeniul politicii externe	272
4.6.1. Încheie tratate internaționale	272
4.6.2. Acreditează și recheamă reprezentanții diplomați ai României.....	272
4.6.3. Aprobă înființarea, desființarea și schimbarea rangului misiunilor diplomatice.....	272
4.6.4. Acreditează reprezentanții diplomați ai altor state.....	272
4.7. Atribuții în domeniul apărării	272

4.7.1. Declară mobilizarea generală sau parțială a forțelor armate	272
4.7.2. Respinge agresiunea armată	273
4.8. Atribuții în situații excepționale.....	273
4.9. Alte atribuții.....	273
Secțiunea a V-a	
Actele Președintelui României	273
Secțiunea a VI-a	
Răspunderea Președintelui României.....	276
6.1. Imunitate.....	276
6.2. Răspunderea politică.....	277
6.3. Răspunderea penală.....	277
CAPITOLUL X	
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ	
Secțiunea I-a	
Rolul Curții Constituționale	279
Secțiunea a II-a	
Judecătorii Curții Constituționale	280
Secțiunea a III-a	
Atribuțiile Curții Constituționale.....	281
3.1. Controlul constituționalității legilor înainte de promulgare	281
3.2. Controlul constituționalității inițiativelor de revizuire a Constituției	283
3.3. Controlul constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale	283
3.4. Controlul constituționalității regulamentelor parlamentare și a hotărârilor Camerelor Parlamentului.....	284
3.5. Soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicată în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial	285
3.6. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice	286
3.7. Controlul respectării procedurii pentru alegerea Președintelui României.....	288
3.8. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României.....	288
3.9. Avizarea propunerii de suspendare din funcție a Președintelui României	289
3.10 Controlul respectării procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmarea rezultatelor acestuia	290
3.11. Controlul îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative populare.....	290
3.12. Controlul constituționalității partidelor politice.....	291
Secțiunea a IV-a	
Procedura în fața Curții Constituționale	291
Secțiunea a V-a	
Actele Curții Constituționale	293
Bibliografie.....	295

CAPITOLUL I

INTRODUCERE

Secțiunea I

Dreptul constituțional-disciplină didactică

Noțiunea de drept constituțional a apărut la sfârșitul secolului al XVIII-lea, ca urmare a apariției primelor constituții scrise pe continentul european. Necesitatea de a studia aceste constituții a determinat apariția unei noi discipline juridice, și anume, dreptul constituțional.

Primele catedre universitare având ca obiect studiul constituției au fost înființate în Franța în anul 1791, însă meritul de a fi creat termenul de drept constituțional nu revine juriștilor francezi, unde cercetarea științifică a constituției s-a făcut împreună cu dreptul administrativ, în cadrul așa-numitului drept public; prima catedră de drept constituțional a apărut în Italia, la Ferrara în 1796¹ și i-a fost încredințată lui Giuseppe Compagnoni di Luzo.

Deși apariția noțiunii de drept constituțional a fost determinată de Revoluția Franceză, aceasta s-a încetățenit în Franța mult mai târziu, în anul 1834 când s-a creat prima catedră de drept constituțional la Paris, încredințată lui Pellegrino Rossi. În 1852, în urma loviturii de stat a lui Ludovic-Napoleon, catedra de drept constituțional a Universității din Paris a fost suprimată și a reapărut în 1873. Titulatura de drept constituțional se menține în Franța până la jumătatea secolului XX, când a fost înlocuită cu cea de drept constituțional și instituții politice.

¹ Tudor Drăganu, *Drept constituțional și instituții politice, Tratat elementar, vol. I*, Editura Lumina Lex, București, 2000, p. 31.

Termenul de drept constituțional s-a răspândit odată cu elaborarea diferitelor constituții scrise și în restul Europei, afară de Germania și Austria, unde a fost frecvent înlocuit cu cel de drept de stat.²

În Țările române, în programul facultăților de drept, studiul constituției s-a făcut la început, ca și în Franța, la disciplina Drept public. În programul Facultății de drept de la Iași, în anul 1859, la anul III era prevăzută disciplina Drept public, profesor Simion Bărnăuțiu.³ Cursurile sale au fost publicate postum: Dreptul public al românilor în 1867 și Dreptul natural public în 1870.

Cursul de drept public român, în trei volume (1890-1891), al lui C.G. Dissescu este prima lucrare științifică a acestei ramuri a dreptului, întrecând „prin metodă și prin știință orice lucrare similară străină.”⁴ În 1903 C.G. Dissescu publică împreună cu M.A. Dumitrescu, *Istoria și principiile dreptului public român*, primul volum fiind Dreptul constituțional.⁵

Prin publicarea în anul 1910 la Iași, a cursului de Drept constituțional al lui Constantin G. Stere, iar în 1915 la București, al celui semnat de Constantin G. Dissescu, termenul de drept constituțional primește o nouă confirmare.

Între cele două războaie mondiale, disciplina dreptului constituțional a fost definitiv consacrată în programele facultăților de drept din țara noastră.

În prezent, după modelul francez, disciplina este predată sub denumirea de Drept constituțional și instituții politice.

² T. Drăganu, *op.cit.*, vol. I, p. 32.

³ Dumitru Firoiu, Liviu P. Marcu (responsabili de volum) autori Barbu B. Berceanu, Maria Dvoracek, Dumitru Firoiu, Valentin Al. Georgescu, Vasile Gionea, Alexandru Herlea, Iosif Kovacs, Liviu P. Marcu, Mircea Mușat, Petru Pătrășcanu, Alexandru Porțeanu, Ovid Sachelarie, Valeriu Șotropa, Erast Tarangul, Ion Vântu, *Istoria dreptului românesc, vol. II, Partea întâi*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1984, p. 389.

⁴ D. Alexandresco, din Dumitru Firoiu, Liviu P. Marcu (responsabili de volum) autori Barbu B. Berceanu, Maria Dvoracek, Dumitru Firoiu, Valentin Al. Georgescu, Vasile Gionea, Alexandru Herlea, Iosif Kovacs, Liviu P. Marcu, Mircea Mușat, Petru Pătrășcanu, Alexandru Porțeanu, Ovid Sachelarie, Valeriu Șotropa, Erast Tarangul, Ion Vântu, *Istoria dreptului românesc, vol. II, Partea a doua*, Editura Academiei Republicii Socialiste România, București, 1987, p. 218.

⁵ *Ibidem*.